

Št. dok.	010-2/2023-122
Različica:	1.0
Organ odobritve:	Uprava, KPMM
Datum odobritve:	22. 12. 2023
Veljavnost od:	3. 1. 2024
OE – skrbnik:	Oddelek za zavarovanje kreditov in investicij
OE – sodelujoče:	Oddelek za skladnost

Na podlagi statuta SID banke, d. d., Ljubljana, ob soglasju Komisije za pospeševanje mednarodne menjave z dne 22. 12. 2023 uprava sprejme

Politiko sprejemljivosti zavarovanja izvoznih poslov

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Vsebina Politike

1. člen

SID banka je kot pooblaščen institucija Republike Slovenije (**v nadaljevanju: Pooblaščen institucija**) sprejela Politiko sprejemljivosti zavarovanja izvoznih poslov (v nadaljevanju: **Politika**) z namenom ustreznega upravljanja tveganja ugleda Pooblaščen institucije na področju izvajanja zavarovalne dejavnosti v imenu in za račun Republike Slovenije (v nadaljevanju: **RS**).

Tveganje ugleda¹ za Pooblaščen institucijo se lahko realizira, zaradi:

- (i) neposrednih ravnanj in organiziranosti Pooblaščen institucije,
- (ii) posrednih ravnanj oziroma napak zaposlenih v Pooblaščen instituciji ali
- (iii) zunanjih dejavnikov in sicer ravnanj dobaviteljev, strankin drugih zunanjih deležnikov Pooblaščen institucije (v nadaljevanju: **dejavniki tveganja**), ki z njo vstopajo v poslovna razmerja/transakcije.

Politika z vidika obvladovanja tveganja ugleda Pooblaščen institucije določa načela in podlage, ki jih morajo poznati in izvajati zaposleni v OZKI in ostali sodelujoči v procesu odobravanja zavarovalnih poslov v povezavi s procesom ugotavljanja in uravnavanja tveganja ugleda.

Politika je zavezujoča pri izdaji zavarovalnih kritij za posle zavarovanja in pozavarovanja.

S Politiko so povezani zlasti naslednji interni akti SID banke:

- Kodeks etičnih vrednot in strokovnih standardov;
- Pravilnik o delovanju oddelka za skladnost;
- Pravilnik o upravljanju tveganja prevar;
- Pravilnik o izvajanju postopkov in ukrepov za preprečevanje korupcije;

¹ Svetovni regulatorni standard Basel III tveganje ugleda opredeljuje kot tveganje, ki izhaja iz negativnega dojetja banke s strani njenih strank, nasprotnih strank, delničarjev, vlagateljev, imetnikov dolgov, tržnih analitikov, drugih ustreznih strank ali regulatorjev, ki lahko negativno vpliva na sposobnost banke, da ohrani obstoječe ali vzpostavi nove poslovne odnose in ohrani stalen dostop do virov financiranja (npr. prek medbančnih trgov ali trgov listinjenja).

- Politika zagotavljanja skladnosti poslovanja SID banke z omejevalnimi ukrepi;
- Politika trajnostnega zavarovanja;
- Poslovna politika zavarovanja;
- Pravilnik o organiziranosti.

OZKI izvede skrbni pregled transakcij v skladu s Politiko.

Pravne podlage

2. člen

Pravne podlage Politike so zlasti:

- Zakon o omejevalnih ukrepih, ki jih Republika Slovenija uvede ali izvaja skladno s pravnimi akti in odločitvami, sprejetimi v okviru mednarodnih organizacij (ZROUPAMO),
- Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP),
- OECD sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih²,
- Priporočilo OECD o skupnih pristopih na področju uradno podprtih izvoznih kreditov ter postopka skrbnega pregleda na področju okoljske in družbene odgovornosti³,
- Priporočilo OECD o preprečevanju podkupovanja in uradno podprtih izvoznih kreditih⁴,
- Priporočilo OECD o praksah vzdržnostnega posojanja in uradno podprtih izvoznih kreditih⁵,
- Statut SID banke,
- Kodeks etičnih vrednot in strokovnih standardov.

Sklicevanje na zakone in interne akte v Politiki pomeni sklicevanje na vsakokrat veljavne tovrstne zakone in interne akte SID banke.

V Politiki uporabljeni izrazi v moški spolni slovnični obliki so uporabljeni kot spolno nevtralni.

II. TEMELJNI POJMI, NAMEN IN CILJI

Opredelitev temeljnih pojmov

3. člen

V Politiki uporabljeni posamezni pojmi, imajo naslednji pomen:

- **»aplikativna podpora za izvajanje AML/KYC«** je za potrebe te politike informacijska rešitev, ki med drugim omogoča avtomatično preverjanje skladnosti pravnih in fizičnih oseb z omejevalnimi ukrepi;
- **»dejanski lastnik⁶ poslovnega subjekta«** je vsaka fizična oseba, ki je končni lastnik poslovnega subjekta, ga nadzira ali kako drugače obvladuje pri čemer se neposredno lastništvo, ki ga ima v subjektu fizična oseba (ali fizične osebe) izkazuje z lastništvom več kot 25 % poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic, na podlagi katerih je podana udeležba pri upravljanju pravne osebe, ali lastništvo 25 % in ene delnice;

² Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega Parlamenta in Sveta.

³ OECD - Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence (OECD/LEGAL/0393).

⁴ OECD - Recommendation of the Council on Bribery and Officially Supported Export Credits (OECD/LEGAL/0447).

⁵ Recommendation on Sustainable Lending Practices and Officially Supported Export Credits (OECD/LEGAL/0442).

⁶ Dejansko lastništvo se za slovenske pravne osebe ugotavlja na podlagi podatkov centralne informatizirane baze sodnega registra Republike Slovenije s katero upravlja AJPES. V primeru slovenskih pravnih oseb v tuji lasti in delniških družb se lastništvo ugotavlja na podlagi javno dostopnih podatkov in informacij (izpis iz tujega poslovnega, sodnega, ali drugega primerljivega registra, ali bonitetna poročila neodvisnih bonitetnih hiš), v primeru dvoma pa s pomočjo izjave zakonitega zastopnika pravne osebe o njenem lastništvu, pri čemer mora biti izkazana dolžna skrbnost. V primeru tujih pravnih oseb se za njihovo dejansko lastništvo upošteva podatke iz tujih sodnih registrov, ali iz prejetih bonitetnih informacij agencij, specializiranih ponudnikov in (primarnih) zavarovateljev, spletne strani udeležencev transakcije ipd. V primeru državnega lastništva pravne osebe ali pravne osebe brez deležev kot dejanski lastnik šteje zastopnik pravne osebe.

- »**izvozni posel**« je dogovor o prodaji blaga in/ali izvedbi storitev tujemu kupcu na podlagi sklenjene komercialne pogodbe (ali potrjenega naročila) med izvoznikom in kupcem;
- »**izvoznik**« je podjetje s sedežem v Republiki Sloveniji, ki nastopa v vlogi dobavitelja blaga in/ali storitev na podlagi naročila ali pogodbe s tujim kupcem, kakor tudi investitor ali posojilodajalec projektnemu podjetju;
- »**KPMM/Komisija**« je Komisija za pospeševanje mednarodne menjave;
- »**omejevalni ukrepi**« ali sankcije so orodje zunanje politike držav/e ali skupnosti držav, namenjeno predvsem ohranitvi ali vzpostavitvi mednarodnega miru in varnosti, v sodobnejšem času pa med drugim tudi utrjevanju in podpiranju demokracije, pravne države in človekovih pravic (omejevalni ukrepi so po svoji pravni naravi preventivni začasni upravni ukrepi);
- »**OSk**« je oddelek za skladnost;
- »**OZKI**« je oddelek za zavarovanje kreditov in investicij;
- »**Pooblaščen institucija**« je pooblaščen institucija v smislu ZZFMGP v povezavi z ZSIRB;
- »**projektno podjetje**« je pravna oseba pod neposredno ali posredno kontrolo izvoznika, ki je predmet investiranja ali prejemnik posojila;
- »**transakcija**« pomeni izvozni posel in z njim povezani posel financiranja in/ali garancijskega poslovanja ter izhodne investicije;
- »**tuji kupec**« je pravna oseba s sedežem izven Republike Slovenije, ki z izvoznikom sklene komercialno pogodbo ali odda naročilo za nakup blaga in/ali storitev;
- »**tveganje regulatorne skladnosti**« je tveganje, da bi Pooblaščen institucija pri izvajanju svojega pooblastila iz katerega koli razloga kršila veljavne predpise;
- »**tveganje ugleda**« je tveganje nastanka izgube Pooblaščen institucije zaradi negativne podobe, ki jo imajo o Pooblaščen instituciji njeni komitenti, poslovni partnerji, lastnik, nadzorniki, regulatorji ali drugi deležniki;
- »**udeleženci transakcije**« so fizične in pravne osebe, ki so neposredno udeležene pri transakciji (izvoznik, tuji kupec, zavarovanec, porok ter njihovi lastnik(i), poslovodstvo, idr.) v delu svoje dejavnosti, ki je za predmetno transakcijo relevantna;
- »**zavarovalni posel**« je vsak posel, ki ga skladno z 2. členom ZZFMGP sklene Pooblaščen institucija;
- »**zavarovalno kritje**« pomeni prevzem obveznosti iz zavarovalnega posla z izdajo obljube ali (po)zavarovalne police vključno s spremembo takšne prevzete obveznosti;
- »**zavarovanec**« je pravna oseba, ki vloži zahtevek za izdajo obljube za zavarovanje, zavarovalne police ali pozavarovalnega kritja;
- »**ZZFMGP**« je Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (Ur.l. RS, št. 2/04 s spremembami);
- »**ZSIRB**« je Zakon o Slovenski izvozni in razvojni banki (Ur. l. št. 56/08 s spremembami).

Namen Politike

4. člen

Namen Politike je:

- 1) opredeliti cilje na področju uravnavanja tveganja ugleda in tveganja regulatorne skladnosti v zvezi z omejevalnimi ukrepi Pooblaščen institucije, in sicer:
 - o iz naslova zavarovanja poslov, zaradi morebitnih omejevalnih ukrepov EU, OZN ali tretjih držav in
 - o zaradi morebitnega obstoja negativnih informacij o udeležencih transakcije;
 ter
- 2) zmanjšanje dejavnikov tveganja regulatorne skladnosti z vidika omejevalnih ukrepov.

Kršitev omejevalnih ukrepov EU, OZN ali tretjih držav lahko omeji zmožnost izvajanja dejavnosti Pooblaščen institucije v posamezni državi ali skupini držav, izpad prihodkov ter povzroči izgubo ugleda pri deležnikih Pooblaščen institucije, plačilo glob in stroškov odprave takšnega stanja.

Realizacija tveganja ugleda lahko povzroči Pooblaščen instituciji poleg same krnitve ugleda (nematerialna škoda) tudi materialno škodo (plačilo globe in/ali znižanje obsega poslovanja) ter s tem padec prihodkov iz naslova izvajanja osnovne dejavnosti. Pri tem ne gre spregledati, da se tveganje ugleda lahko realizira tudi v primeru neupravičene opustitve zavarovanja izvoznih poslov ali zaradi preveč strogih meril/presoje

poslov z vidika tveganja ugleda, zato Pooblaščenca institucija v povezavi s presojo tveganja ugleda uporablja/sledi načelu sorazmernosti.

Cilj Politike

5. člen

Cilj Politike je prepoznavanje in uravnavanje dejavnikov tveganj ugleda in regulatorne skladnosti, s ciljem minimizacije njihovega možnega vpliva na poslovanje Pooblaščenca institucije.

III. KATEGORIJE ZAVAROVALJIVOSTI TRANSAKCIJ

Sprejemljivost transakcij

6. člen

Glede na možnost pridobitve zavarovalnega kritja Pooblaščenca institucija transakcije deli na:

- a) **sprejemljive** za zavarovanje, brez dodatnih preverjanj ali pogojev z vidika tveganja ugleda,
- b) pogojno sprejemljive za zavarovanje in pri katerih Pooblaščenca institucija za vsako posamično transakcijo preveri ali in pod kakšnimi pogoji (ukrepi za uravnavanje tveganja ugleda) je dopustno odobriti zavarovalno kritje (**pogojno sprejemljive** transakcije) ter
- c) nesprejemljive za zavarovanje (**absolutno izključene transakcije**).

Sprejemljive transakcije za odobritev zavarovalnega kritja so vse, ki niso absolutno izključene in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- proti udeležencem transakcije niso uvedeni omejevalni ukrepi tretjih držav,
- v povezavi z udeleženci transakcije OZKI ni zaznal indikatorjev prevar,
- vrednost slovenske komponente zadošča kriterijem v skladu z vsakokrat veljavno Politiko slovenske komponente,
- ne obstajajo indici o ponavljajoči, sistematični kršitvi pravnega reda s področja izvoznega poslovanja in
- ne obstajajo indikatorji o neetičnem poslovanju udeležencev transakcije, oziroma je od zadnjega takšnega dogodka, poteklo najmanj pet oziroma tri leta, zavisni od velikosti transakcije.

Pogojno sprejemljive transakcije so tiste, ki niso absolutno izključene ali neposredno sprejemljive in pred odločitvijo o sprejemljivosti za zavarovanje zahtevajo izvedbo poglobljenega skrbnega pregleda v skladu s poglavjem IV. Politike in za katere je praviloma potrebno pridobiti mnenje OSK.

Seznam absolutno izključenih transakcij (prepoved zavarovanja) Pooblaščenca institucije se nahaja v prilogi Politike (**Priloga 1**).

Pooblaščenca institucija seznam absolutno izključenih transakcij objavi na svoji spletni strani www.sid.si.

Preverjanje transakcij

7. člen

Pooblaščenca institucija izpolnjevanje pogojev primernosti izvoznih poslov za zavarovanje z vidika upravljanja tveganja ugleda presoja v skladu s Pravilnikom za zagotavljanje skladnosti in uravnavanje tveganja ugleda na področju zavarovanja (v nadaljevanju: **Pravilnik**).

Za potrebe presoje izpolnjevanja pogojev iz predhodnega odstavka tega člena Politike uporablja Pooblaščenca institucija podatke in informacije iz različnih virov, kot npr.:

- a) informacije, ki jih posreduje zavarovanec,
- b) informacije, ki jih zbere sama,
- c) informacije iz specializiranih podatkovnih baz,

- d) informacije izvozno-kreditnih agencij, bank in drugih zavarovalnic,
- e) informacije ministrstev pristojnih za zunanje zadeve in gospodarstvo, diplomatskih predstavništev in konzulatov RS v tujini,
- f) drugi viri.

IV. UPRAVLJANJE TVEGANJA UGLEDA

Skrbni pregled transakcij

8. člen

Pooblaščen institucija pred sklenitvijo poslovnega razmerja z zavarovancem izvede skrbni pregled transakcije bodisi v obliki osnovnega ali poglobljenega skrbnega pregleda.

Pregled iz predhodnega odstavka Pooblaščen institucija izvede skladno s Pravilnikom.

Elementi skrbnega pregleda vključujejo informacije o dejavnih tveganja, ki izhajajo iz sektorja dejavnosti, geografskih pogojenosti ter značilnosti proizvoda/storitev, ki so predmet transakcije s ciljem zaznave, ocene in uravnavanja tveganj.

Predmet skrbnega pregleda, ki ga izvede Pooblaščen institucija so praviloma naslednji neposredni udeleženci transakcije:

- pravne osebe: zavarovanec, izvoznik, tuji kupec/dolжник, investitor, projektno podjetje v tujini, finančne institucije, ki neposredno sodelujejo pri izvedbi posla ter morebitni drugi neposredno vključeni deležniki izvoznega posla (npr. vertikalno nadrejene pravne osebe, ki so (ne)posredne lastnice vsaj 50 % lastniškega deleža v pravnih osebah iz te alinee, morebitni posredniki, v posebnih primerih lahko tudi prevozniki), finančne institucije v korist katerih je izdano zavarovalno kritje;
- fizične osebe: zakoniti zastopniki neposredno sodelujočih pravnih oseb, podpisniki pogodb, fizične osebe, ki skladno z veljavno zakonodajo s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma štejejo za končne dejanske lastnike pravnih oseb, ki v zavarovalnem poslu nastopajo kot izvozniki/zavarovanci, tuji kupci.

Skrbni pregled pozavarovalnih poslov

9. člen

Pri poslih pozavarovanja je dolžnost zagotavljanja regulatorne skladnosti in skrb za uravnavanje tveganja ugleda pogodbena obveznost primarnih zavarovateljev, zato Pooblaščen institucija tveganje regulatorne skladnosti in ugleda primarno (pri limitih, katerih odobritev ni v pristojnosti Pooblaščen institucije) uravnava z določili pozavarovalne pogodbe (geografske, sektorske, produktne in druge omejitve ali izključitve kritja), vključno z ničnostjo pozavarovalnega kritja, če obstajajo pravne podlage oziroma ustrezno omeji svoje pogodbene obveznosti v drugih primerih.

Pooblaščen institucija je dolžna pred sklenitvijo pogodbe o pozavarovanju preveriti skrbnost in primernost izvajanja skrbnih pregledov pri primarnem zavarovatelju z vidika skladnosti in obvladovanja tveganja ugleda ob smiselni uporabi kriterijev, ki jih določajo interna pravila na področju zagotavljanja skladnosti in upravljanja tveganja ugleda Pooblaščen institucije ter v primeru, da zazna morebitna tveganja s tem v zvezi, zahtevati prilagoditev postopkov primarnega zavarovatelja. V primeru, da primarni zavarovatelj v razumnem roku ne uspe zagotoviti ustreznega izvajanja skrbnih pregledov, mora imeti Pooblaščen institucija možnost enostranskega odstopa od pozavarovalne pogodbe brez škode zanj.

Kadar je za veljavnost zavarovalnega limita potrebno soglasje pozavarovatelja t. j. Pooblaščen institucije, poskuša izvesti Pooblaščen institucija skrbni pregled skladnosti v skladu s Pravilnikom. V primeru, da terja takšen pregled preveč časa oziroma ni mogoče pridobiti določenih podatkov v dogovorjenih časovnih okvirih, se sprejema odločitev na osnovi podatkov/informacij primarnega zavarovatelja, pri čemer pa mora Pooblaščen institucija ravnati z dolžno skrbnostjo in raziskati dejansko stanje do mere, ki pristojnim

organom odločanja omogoča sprejem utemeljenih in strokovnih odločitev, ali pa organe seznaniti, da niso bili zaznani indikatorji tveganja ugleda in/ali regulatorne skladnosti.

Za udeleženca transakcije, ki je predmet skrbnega pregleda pri skrbnem pregledu pozavarovalnega posla štejejo tuji kupec, njegovi lastniki in poslovodstvo.

Za limite do kupcev, ki so v diskreciji primarnih zavarovateljev, pooblaščenca institucija ne dela ločenega skrbnega pregleda, saj pred sklenitvijo dogovora o ureditvi pozavarovalnega razmerja predhodno izvede pregled ustreznosti procesa izvajanja skrbnega pregleda primarnih zavarovateljev.

Ne glede na določbe tega in predhodnih členov se pri poslih pozavarovanja med izvozno-kreditnimi agencijami, pri poslih z Mednarodno agencijo za zavarovanje investicij ter druge finančne institucije, ki izvajajo podobne posle kot IKA (npr. izvozno uvozne (EXIM) banke) šteje, da te skrbno in primerno izvajajo skrbne preglede z vidika skladnosti in obvladovanja tveganja ugleda.

V. MNENJE OSK

Pridobitev mnenja OSK

10. člen

V primeru, da se udeleženci transakcije nahajajo na kateremu od seznamov omejevalnih ukrepov tretjih držav, OZKI zaprosi OSK za izdelavo mnenja o primernosti izvoznega posla za zavarovanje, z vidika regulatorne skladnosti / tveganja ugleda.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Prehodna določba

11. člen

Do začetka delovanja avtomatske aplikativne podpore za izvajanje AML/KYC postopke v banki, OZKI obveznosti iz 1. odstavka 7. člena Politike izvaja na način, da preveritev poslovnega razmerja opravi pred sklenitvijo posameznega poslovnega razmerja in ob vsaki večji spremembi predpisov s področja omejevalnih ukrepov.

Veljavnost Pravilnika

12. člen

Politika začne veljati 3. 1. 2024.

Priloga in sestavni del Politike je Priloga 1.

V Ljubljani, dne 22. 12. 2023

SID banka, d.d., Ljubljana

Stanka Šarc Majdič
Članica uprave

Borut Jamnik
Predsednik uprave

Priloga:

- Priloga 1 – seznam absolutno izključenih transakcij

Priloga 1

Seznam absolutno izključenih transakcij

(Po)zavarovanje transakcij ni možno, kadar se te nanašajo na:

- proizvodnjo in promet z narkotiki,
- proizvodnjo in prodajo orožja s strani neregistriranih izvoznikov, ki nimajo ustreznega izvoznega dovoljenja pristojnega organa RS, v: i) državo za katero veljajo omejitve pri zadolževanju («non-sustainable lending»), ii) državo, ki podpira terorizem ter iii) državo, za katero ni možno sklepati, da v bližnji prihodnosti ne bo prišlo do vpletenosti v vojno, državljanske vojne, političnih nemirov in podobno,
- igre na srečo⁷,
- izvozne posle v države z rizičnim razredom 7. b po OECD klasifikaciji,
- izvozne posle v države OECD in EU z ročnostjo krajšo od dveh let, razen če je zavarovanje teh poslov začasno dovoljeno,
- so v nasprotju z veljavno zakonodajo v RS ali z zakonodajo na ciljnim trgu,
- so v nasprotju z veljavnimi notranjimi pravili Pooblaščenih institucij in
- za katere so uvedene celovite sankcije proti državi ali ciljno usmerjene sankcije (personalne, gospodarske, sektorske, itd.).

Poleg navedenih izključitev, so določene transakcije ali projekti lahko predmet izključitev tudi na podlagi Politike trajnostnega zavarovanja.

⁷ Izjemoma se lahko zavaruje proizvodnja in prodaja igralnih avtomatov, ter turistična (hotelirska ipd. dejavnost), če pomembna vrednost projekta ne vključuje dejavnosti iger na srečo (t.j. več kot 25 % prihodkov).